

Handläggare
Annica Sundel

Datum
2018-03-14

Diarienummer
VLN-2018-0017

Valnämnden

Inriktning avseende rekrytering och bemanning i vallokaler och röstningslokaler inför allmänna valen 2018 och valet till Europaparlamentet 2019

Förslag till beslut

Valnämnden föreslås besluta

att godkänna inriktning avseende rekrytering och bemanning i vallokaler och röstningslokaler inför allmänna valen 2018 samt valet till Europaparlamentet 2019 enligt tjänsteskrivelse daterad 2018-03-14.

Sammanfattning

Valkansliet har på uppdrag av valnämndens presidium tagit fram en inriktning avseende rekrytering och bemanning inför och vid de allmänna valen 2018 samt valet till Europaparlamentet 2019. Valnämnden behöver rekrytera drygt tusen röstmottagare och rösträknare till valdagen samt ytterligare röstmottagare till förtidsröstning inklusive institutionsröstning och ambulerande röstmottagare.

Vid rekrytering är det fokus på att röstmottagarna ska spegla Uppsalas befolkning. När det gäller bemanning av vallokaler och vid förtidsröstningen ska fokus vara på att upprätthålla väljarnas förtroende för valförfarandet. Enligt den nya vallagen är det endast de som har genomgått utbildning för uppdraget som kan förordnas som röstmottagare vilket innebär att samtliga röstmottagare kommer att gå en obligatorisk utbildning inför sin tjänstgöring.

Ärendet

Valkansliet har på uppdrag av valnämndens presidium tagit fram en inriktning avseende rekrytering och bemanning inför och vid de allmänna valen 2018 samt valet till Europaparlamentet 2019. Valnämnden behöver rekrytera drygt tusen röstmottagare och

rösträknare till valdagen samt ytterligare röstmottagare till förtidsröstning inklusive institutionsröstning och ambulerande röstmottagare.

Rekrytering av röstmottagare

Vid rekryteringen av röstmottagare kommer de som tjänstgjorde i valet/valen 2014 att få ett brev, via e-post eller vanligt brev om e-postadress saknas, med en förfrågan om att vara röstmottagare även vid årets val. Det sker alltid ett visst bortfall av personer som inte återkommer som röstmottagare vilket gör att det även behöver nyrekryteras ett antal röstmottagare. Det ligger ute ett anmälningsformulär på kommunens webbplats men det kommer även läggas ut information på kommunens intranät. Under kommunens demokrativecka 19-25 mars kommer det finnas en programpunkt som innebär att valkansliet informerar om vad det innebär att vara röstmottagare men även ge intresserade chansen att anmäla sitt intresse för att bli röstmottagare. Programpunkten återkommer vid tre tillfällen på tre olika ställen i kommunen.

Kansliet strävar efter att de som rekryteras till röstmottagare ska spegla hur Uppsalas befolkning ser ut på det stora hela vilket innebär att det ska vara en spridd ålders- och könsfördelning och gärna olika etnisk bakgrund. Det är även en fördel om personerna kan tala andra språk som är vanliga i Uppsala. Personen ska ha fyllt 18 år senast på valdagen och ha ett svenskt personnummer (även ett tillfälligt personnummer från Skatteverket fungerar). Personnumret behövs för den administrativa hanteringen, framför allt för arvodesutbetalningen.

Inför valen 2014 fattade valnämnden ett beslut om att kandidater på följande listor inte skulle få tjänstgöra som röstmottagare i Uppsala kommun: Uppsala kommunfullmäktige, Uppsala läns landstingsfullmäktiges mellersta krets, val till Sveriges riksdag Uppsala läns valkrets samt kandidater till Europaparlamentet valkrets Sverige. Detsamma gäller även de som är verksamma ledamöter och ersättare i Uppsala kommunfullmäktige, Uppsala läns landstingsfullmäktiges mellersta krets, Sveriges riksdag Uppsala läns valkrets samt Europaparlamentet valkrets Sverige.

Det är viktigt för valets genomförande att väljarna känner ett starkt förtroende för valprocessen och att valsituationen uppfattas som rättssäker och trygg. Personer med stark politisk koppling kan av väljarna uppfattas som olämpliga för tjänstgöring som röstmottagare. Valkansliets förslag är därför att även vid valen 2018 och 2019 tillämpa samma princip.

Bemannning

Väljarnas förtroende för att valets genomförande är tryggt och rättssäkert är otroligt viktigt för hela valprocessen vilket gör att det är viktigt hur valdistrikten bemannas. Påverkan utifrån på valets genomförande och valprocessen kommer få ett stort fokus i årets valförberedelser och valrörelse enligt Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap vilket förstärker vikten av hur valdistrikten bemannas.

Vid bemanning av de olika valdistrikten ska valkansliet ha som huvudregel att den person som förordnas som ordförande har erfarenhet av arbete som röstmottagare vid åtminstone ett

tidigare val. Vidare ska högst två röstmottagare från samma familj tjänstgöra i samma valdistrikt och då inte som ordförande och vice ordförande.

Utbildning

För att säkra kompetensen hos röstmottagarna är det viktigt att de får en utbildning, oavsett om de har tjänstgjort i tidigare val eller om de är helt nya. I Uppsala kommun har det inför tidigare val varit obligatoriskt för röstmottagarna att gå utbildning för att få jobba som röstmottagare. I och med att vallagen har ändrats är utbildning för röstmottagare numera även obligatorisk enligt lag. Endast den som har den utbildning som krävs för uppdraget får förordnas som röstmottagare. Utbildning för röstmottagare kommer främst ske på kvällstid och i så stor utsträckning som möjligt kommer respektive valdistrikts bemanning gå vid samma tillfälle. Valkansliet kommer att se till att alla röstmottagare får den utbildning som de behöver för sitt uppdrag även de som har kommit in sent i processen.

Kommunledningskontoret

Annica Sundel
Enhetschef nämndadministration